

Hadnagy József

A Michigan-tó partján

A Michigan-tó forró partján járok,
és nézem az ég tajtékát a tavon,
kő-nehéz homlokom, mint szomorúfűz
árnyéka, furcsa sorsom fölé hajolt:

Reggeltől estig mázoltam Chicagót,
utcát separtem úri villák előtt,
üldöztem a szélben megszökött fecnit,
és úrnak néztem minden járókelőt.
Számoltam a pénzt, mint Goriót apó,
hiánnyal bélelt ládán kuporogva,
s számoltam még nagyobb hévvel az időt,
mindvégig az idő fegyence voltam:
nagy a távolság gravitációja,
lassan múltak a percek, órák, napok...

Perzselő hőség hullámszórt mindenütt,
és a tó csábított, ugorjak bele...
Marosnál, Küküllőnél több a fodra,
sok szemet bolondít dúsgazdag keble...
Életveszélyes aranyos hölgyemény,
a szíve jég, a karja, lába lián,
csipkére ragyogott szirénköltemény...
Könnyen messze sodor, mint szél a fecnit,
s bűgő felszín alatt örvények tépik,
falja egymást hideg, langyos és meleg,
pára-életén elborul az ég is...

Nem ugrottam, a látvánnyal beérve
magamba merülve jártam föl-alá,
a levegőben több volt a víz, mint az
oxigén, ingujjban kaszált a halál*,
fulladozott levél és ember, nekem
meg se kottyant – a létrán nehezebb
csuromvizesen, csontig kiszikkadva
glettelni, festeni az életem,

s tudni közben: mind lepattogzik holnap,
és vakolat, festék lesz padló, szőnyeg,
ha nem veszem nyakamba a világot
megint, hogyha nem szedem magam össze,
ha hit és remény kisétál belőlem,
és az akarat merő csontra fogyva
árnyékomként kísér ki-be az ajtón,
míg gyermekem kezét csak Isten fogja,

vagy az akarat megy világgá előbb,
bármily acélos – itt cseppfolyós minden,
valamikor a Michigan-tó helyén
is nagy jéghegyeken sétált az Isten –,
mint az idő, megfordul ott a mélyben,
ahol egy perc évszázadokat jelent,
és a kristály – hit és remény – elolvad,
s mint Atlantiszt süllyeszt el jövőt, jelent...

Semmiség ez a kohó ahhoz képest,
hogy zsákként cipelem föl-le a létrán
sorsommal s sorsokkal megrakott magam,
s cselédként nyelem le, ha pofont kapok,
s irigylem a megállóban a léhát,
komolyat, bárkit, aki nem én vagyok...

* Utalás az 1995-ös hóhullámra, amely csak Chicago városában 750 ember halálát okozta alig néhány nap alatt.

Nem akartam én többet az elégnél,
nem kívántam én többet csak a nincs-re,
csak turista volnék itt, magyarnak és
bárkinek pusztá többnél nagyobb kincse...
A van-t dicsérem, amit el nem vehet
senki, s ha bőség, hab rajta a jótét,
homokon fut, elnyeli gödör, árok,
ma van, holnap nincs a dagályos jólét...

Rengetegen fúlnak bele a többe,
mert a több gyilkol, akárcsak a nincsen –
ezt csírázza már a mag is a földben,
mondja ezt a múlt is, jelen is folyton,
halálörvény a több: nincs, van, nem, igen
szakállas krokodilként pörög-forog...

Nagy, súlyos háló nyomorgatja lelkem,
s vergődik benne millió más ember
is, kiknek nem jut már levegő otthon,
hiába van akár egy maratonra
is tüdejük, kihullnak sorból, bolyból,
másoknak s nélkülük zajlik a torna...

Tiszta ég, madár sincs a láthatáron,
mégis felhőbe nézek, s (azt) képzelem,
hogy a tó helyén a világot látom
cseppfolyós, csábító fodraiban...
Sose tudom meg, kié az a háló,
hogy olyan sokan akadnak föl benne,
s kipusztulnak, akár az indiánok,
s ficáncolnak, mintha az éden lenne,
acél polip-karjai között mások...

Csodával határos, hogy én megúsztam.
Huronok, mohikánok, irokézek
s a ki tudja, hány kitántorodott
halálösvényén hol tartanék most –
temetnének serényen, míg csak élek,
őseim kiugránának a földből,
ebihal lettem volna más tavában,

s jutott-e volna csöppnél több a többől?